

מ"ת 26443/10/19 - מדינת ישראל - פמ"ד פלילי נגד סמי ראפעי

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

מ"ת 26443-10-19 מדינת ישראל נ' רפאעני(אסיר)

בפני כבוד השופט נסר אבו טהה
המבקשת
נגד
המשיב
מדינת ישראל - פמ"ד פלילי
סמי ראפעי (אסיר)
ע"י ב"כ סמיר אבו עבד

החלטה

1. זוהי בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, על רקע כתב אישום המייחס לו לכאורה, ביצוע עבירות של גידול סם והחזקת סם שלא לצריכה עצמית - עבירות מיום 6.10.2019 - בניגוד לסעיף 6 ובניגוד לסעיף 7 (א)+(ג) לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973.

2. על פי כתב האישום, נטען כי עובר ליום 6.10.2019, גידל והחזיק המשיב בשטח הסמוך לביתו, תחת רשתות הסוואה, סם מסוכן מסוג "קנבוס" בכמות מסחרית (להלן: "הסם המסוכן"). כמתואר בכתב האישום, לצורך גידול הסם המסוכן, התקין המשיב מערכת השקיה, וכן גידל והחזיק 404 שתילים במשקל כולל של 160.45 ק"ג.

4. בהיעדר מחלוקת בדבר קיומן של ראיות לכאורה וקיומה של עילת מעצר לחובת המשיב, הופנה המשיב לקבלת תסקיר מעצר מאת שירות המבחן, לבקשת הסנגור. מנגד, ב"כ המבקשת עתרה להורות על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

5. **מהתסקיר שהתקבל** עולה, כי המשיב בן 25, רווק, סיים 12 שנות לימוד, נמנה למשפחה בת תשע נפשות. עובר למעצרו התגורר בבית הוריו בפזורה סמוך לכביש דימונה. נעדר עבר פלילי. לדבריו, חודשיים עובר למעצרו לא עבד.

לדברי המשיב בפני שרות המבחן, התמודד לאחרונה עם חובות כלכליים שקשורים לתביעה שהתנהלה נגדו. עוד שיתף, כי הושפע לרעה מאדם אחר עמו, לדבריו, אין לו כל הכרות מוקדמת.

באשר להערכת המסוכנות - עת בחן את רמת הסיכון הנשקפת מן המשיב, שרות המבחן התייחס לאופי

העבירות בהן מואשם, וחומרתן, העדר התעסוקה בתקופה שקדמה למעצרו, והתמודדותו עם החובות הכספיים. עוד התרשם השירות, מאדם בעל דפוסים המלמדים היותו נגרר אחר אחרים, ונטייתו להתמודד עם קשיים ולחצים באופן חוצה גבולות. נוקט בגישה מטשטשת באשר לקשריו עם חברה שולית - **שירות המבחן התרשם מרמת סיכון להישנות התנהגות עוברת חוק.**

אשר לחלופת המעצר שנבחנה - בדמות מעצר בית מלא בבית הוריו של המשיב בפזורת דימונה, (להלן: "**כתובת החלופה**"), בפיקוח אביו בן 48, ובן דודו תאופיק בן 43 (להלן: "**הערבים המפקחים**").

שרות המבחן נפגש עם הערבים - והתרשם כי מדובר בבני משפחה הנוטים לנקוט בגישה מטשטשת, בדומה למשיב, ביחס לחלקים הבעייתיים בתפקודו בתקופה שקדמה למעצרו, ומדגישים רק חלקים חיוביים בתפקודו.

השרות התרשם כי חזרה לסביבת משפחתו, אשר לא הצליחה להציב לו גבולות, טרם מעצרו ולא הצליחה להיות ערבה להתנהלותו, אין בה כדי לתת את המענה ההולם לסיכון הנשקף מהמשיב.

לסיכום - שירות המבחן סבר כי אין בחלופה המוצעת בכדי לתת מענה לסיכון שקיים במקרה זה, ועל כן **לא בא בהמלצה לשחרר את המשיב לחלופת המעצר שנבחנה.** יחד עם זאת, סבור שירות המבחן כי בשל גילו הצעיר, ומעצרו הראשון והחשש מחשיפה לנורמות עברייניות, יהא ראוי לבחון חלופה מרוחקת משמעותית, עם מפקחים סמכותיים ומציבי גבולות להתנהגותו, בהנחה ותוצע חלופה כזו.

6. **ב"כ המשיב** עתר לדחות את הדיון לקבלת תסקיר משלים, אשר יבחן חלופה המרוחקת מסביבתו הטבעית של המשיב, בהתאם לאמור בסיפא של תסקיר שירות המבחן וביתר שאת, בהינתן גילו הצעיר ועברו הנקי וכן החשש שהמשך מעצרו יחשוף אותו לנורמות עברייניות.

עוד לגישת ב"כ המשיב, אין לייחס משקל לטענת המבקשת באשר להיקף כמות הסם, ומידת מעורבותו של המשיב בגידול הסם.

7. **ב"כ המבקשת** מנגד, עתרה להורות על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. נטען כי לחובת המשיב קיימת חזקת מסוכנות סטטוטורית, בשים לב לאופי העבירות המיוחסות לו בכתב האישום ונסיבות ביצוען, לכאורה.

עוד נטען בהקשר זה, כי המשיב הודה במסגרת חקירתו בעבירות המיוחסות לו, דבר שניתן ללמוד ממנו כי המשיב אכן נמנה על המעגל הראשון של מבצעי העבירה.

עוד בהקשר זה, נטען כי המשיב לאורך תקופה ארוכה גידל כמות גדולה של סמים (404 שתילים במשקל של 160 ק"ג), תוך שימוש ברשתות הסוואה בתוך חצר ביתו. גידול כאמור, מצריך השקעה ושימוש במשאבים רבים ליצירת התשתית הראויה לגידול הסם.

עוד עמדה המבקשת על המדיניות השיפוטית, שהתווה בית המשפט העליון לפיה הכלל הוא מעצר עד תום ההליכים, למעט במקרים חריגים ונסיבות יוצאות דופן.

אשר להיעדר עבר פלילי, גיל צעיר ותסקיר חיובי מאת שירות המבחן, נטען כי נקבע על ידי בית המשפט העליון במקרים רבים, כי אין בנתונים כאלה כדי להוות נסיבות חריגות ויוצאות דופן (ראה לעניין זה בש"פ 2828/19).

מכל האמור לעיל, ובהעדר נסיבות מיוחדות וחריגות, עתרה המבקשת לדחות את בקשתו של הסנגור להפנותו לשירות המבחן לשם בחינת חלופה חדשה, ולהורות על מעצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

דין והכרעה

8. עבירות של גידול או ייבוא והחזקת סמים שלא לצריכה עצמית, מקימות עילת מעצר סטטוטורית, ובית המשפט העליון קבע לא אחת כי נאשמים בעבירות כדון דא, לא ישוחררו ככלל לחלופות מעצר, אלא במקרים חריגים ויוצאי דופן. **הלכה זו תקפה גם כאשר מדובר בצעיר ללא עבר פלילי, לצד תסקיר חיובי** (ראו למשל: בש"פ 8211/04, בש"פ 11439/04, בש"פ 1161/16, בש"פ 9433/16, בש"פ 2878/17, בש"פ 2773/17, בש"פ 3833/13, בש"פ 3899/95, בש"פ 7083/09, בש"פ 7902/18, בש"פ 8262/18).

עוד בהקשר זה, ראוי להפנות להחלטה שניתנה אך לאחרונה במקרה דומה בבש"פ 6828/19 מיום 27/10/2019 **עלא אבו כף נ' מדינת ישראל**.

עבירות גידול, הפקה והחזקה שלא לצריכה עצמית, ובכמות מסחרית של סם מסוכן המיוחסת למשיב, הן עבירות במהותן ובנסיבותיהן, לרבות באשר לכמות הסם הגדולה יחסית בה מדובר (**160 ק"ג**), ולמסוכנות האינהרנטית הגלומה בעבירות האלה.

בנוסף, לענייננו, נזכיר כי העבירות נושא כתב האישום בוצעו לכאורה לאחר תכנון מקדים, שהצריך הכשרה ודישון השטח לצורך גידול הסם, הסוואת הסם באמצעות רשתות, רכישת ציוד והשקעה כספית בהיקף ניכר (לעניין זה ראה תמונות המתעדות את מקום שטח הגידול, רשת ההסוואה שהקיפה את שטח הגידול, וגידור במעקה פח, צינורות השקיה ארוכים באמצעותם המשיב טיפח והשקה את העציצים המכילים צמחי קנבוס).

גם בחנתי את עניינו של המשיב על פי הפסיקה, המבחינה בין נאשמים דומיננטיים הנמצאים **במעגל הראשון** לבין נאשמים הנמצאים **במעגל השני**, הנמשכים אחרי הגורמים העיקריים. מחומר החקירה עולה כי המשיב אינו נמנה על המעגל השני וזאת, בשים לב למידת מעורבותו העמוקה, כפי שעולה מהעובדות המפורטות בכתב האישום. כך גם הודעתו בפני חוקריו מיום 06.10.19, בעמ' 4, לדבריו בעת שישב בבית קפה בשגב שלום פנה אליו אדם שאינו מכיר ומסר לו את גרעיני השתילים וכן, סיפק לו דשן, צינורות השקיה וסכום כסף בסך של 100,000 ₪, לשם גידול הסמים במתחם ביתו.

בהקשר זה יפים לענייננו דברי בית המשפט העליון, מפי כב' השופט ג. קרא בבש"פ 7902/18 במקרה דומה: **"המשיב מצוי במעגל הראשון של המבצעים, בעצם המבצע היחיד, משהוא זה שגידל את השתילים במתחם מגוריו. כלל התנהגות של העורר מלמדת על היותו המחזיק, המגדל, ובעל השליטה למעשה בחממת גידול הסם ותוצריה ומי שאמור להפיק ממנה תועלת כספית"**.

9. המשיב אמנם נעדר עבר פלילי, עם זאת, אין בנתון זה כדי להוות בפני עצמו נסיבות חריגות ויוצאות דופן (ראה לעניין זה סעיף 8 לעיל).

בהקשר זה, הובא בפני בית המשפט מקרה דומה, אם כי, כמות הסם במשקל הפחות מזה שמיוחס למשיב כאן, לצד שני תסקירים - הראשון, ובו המלצה לשחרור לחלופת מעצר בדמות של מעצר בית מלא, והשני - המלצה למעצר במתכונת של אזוק אלקטרוני לצד פיקוח אנושי, בכתובת מרוחקת מאזור הדרום. שם, המשיב נעצר עד תום ההליכים.

במסגרת ערר שהוגש לבית משפט העליון בבש"פ 4457/18, בעניינו של **פתחי אלסייד נ' מדינת ישראל**, יפים לענייננו דברי כב' השופט ד. מינץ:

"אוסף כי בעבירות סמים מהסוג המיוחד לעורר, פעמים רבות מדובר בנאשמים צעירים שזו היא להם המעורבות הראשונה בפלילים. בזהירות המתבקשת, עדים אנו לתופעה כי העדר עבר פלילי היו מאפיין שגרתי של רבים מאלו שעוברים עבירות מסוג זה. על כן, בנסיבות האמורות, לא קיימת הצדקה לחרוג מהכלל המורה על מעצר מאחורי סורג ובריח ואין די בהעדרו של עבר פלילי"

10. אשר להמלצת שירות המבחן - מדובר בהמלצה בלבד, ואין בית המשפט כבול אליה, שכן השיקולים המנחים את שירות המבחן בהמלצתו והשיקולים והאינטרסים שעל בית המשפט לשקול לצורך החלטתו, לא בהכרח זהים וחופפים הם (ראה בבש"פ 5309/05).

עוד יצוין, כי תנאי ראשון יסודי שצריך להתקיים, על מנת שבית המשפט ישקול שחרורו של נאשם לחלופת מעצר הוא האמון בנאשם עצמו (ראה בבש"פ 9984/17). ברי, כי בנסיבות אלה, של עומק מעורבותו ותפקידו המרכזי של המשיב בגידול הסם והסתרתו, לא ניתן ליתן בו אמון וביתר שאת, נוכח גרסתו התמוהה, בלשון המעטה, כפי

שנמסרה במשטרה.

לגופם של דברים, גם תסקיר שרות המבחן עמד על מאפייניו הבעייתיים של המשיב, כגון כשלים בהתנהלותו, אותם קשר לבעיות כלכליות, דפוסי נגררות, נטייה להתמודד עם קשיים באופן חוצה גבולות וטשטוש קשריו עם חברה שולית - כל אלה מעידים על הסיכון הנשקף מהתנהגותו.

11. על רקע המתואר לעיל ומשלא הובאו נסיבות חריגות ויוצאות דופן, לא שוכנעתי שיש מקום להפנות את המשיב לקבלת תסקיר משלים, אשר יבחן חלופה המרוחקת מסביבתו הטבעית וזאת, נוכח הטעמים והנימוקים המפורטים לעיל.

משכך הם פני הדברים, הנני מורה על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

המזכירות תמציא עותק ההחלטה לצדדים (דבר מעצרו של המשיב עד תום ההליכים, הודע לצדדים במעמד הדיון).

ניתנה היום, י"ג חשוון תש"פ, 11 נובמבר 2019, בהעדר הצדדים.

חתימה